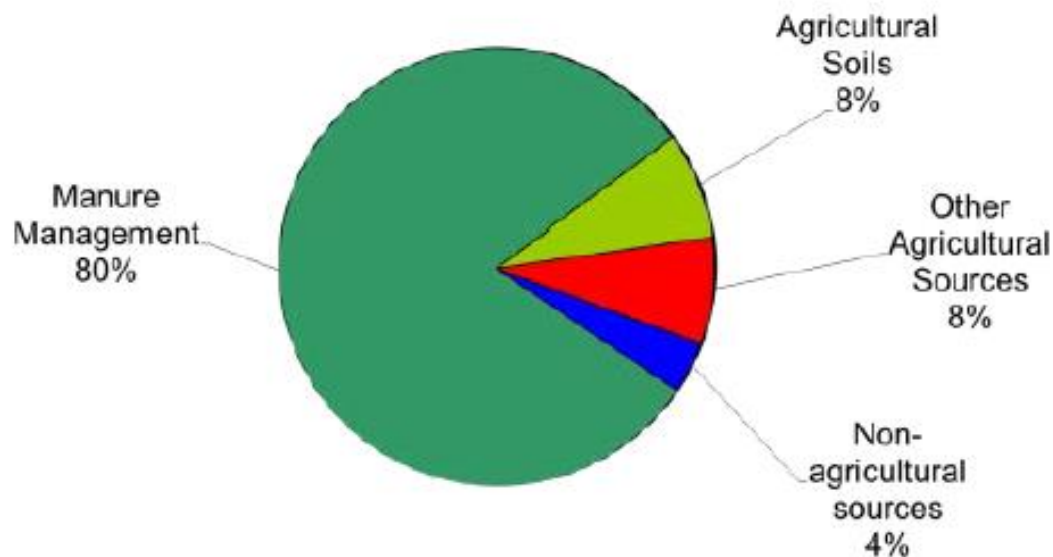

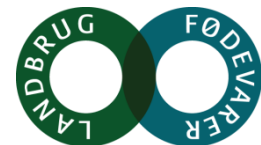
Landbrugets indsats for at reducere ammoniakudledningen

Miljøchef Anette Christiansen
Ammoniak i Landbrug og Natur
9. december 2014

Ammoniak stammer fra landbruget

Danmarks ammoniakudledning 2011
96 % fra landbruget

Hvorfor fødevarerproduktion i Danmark ?

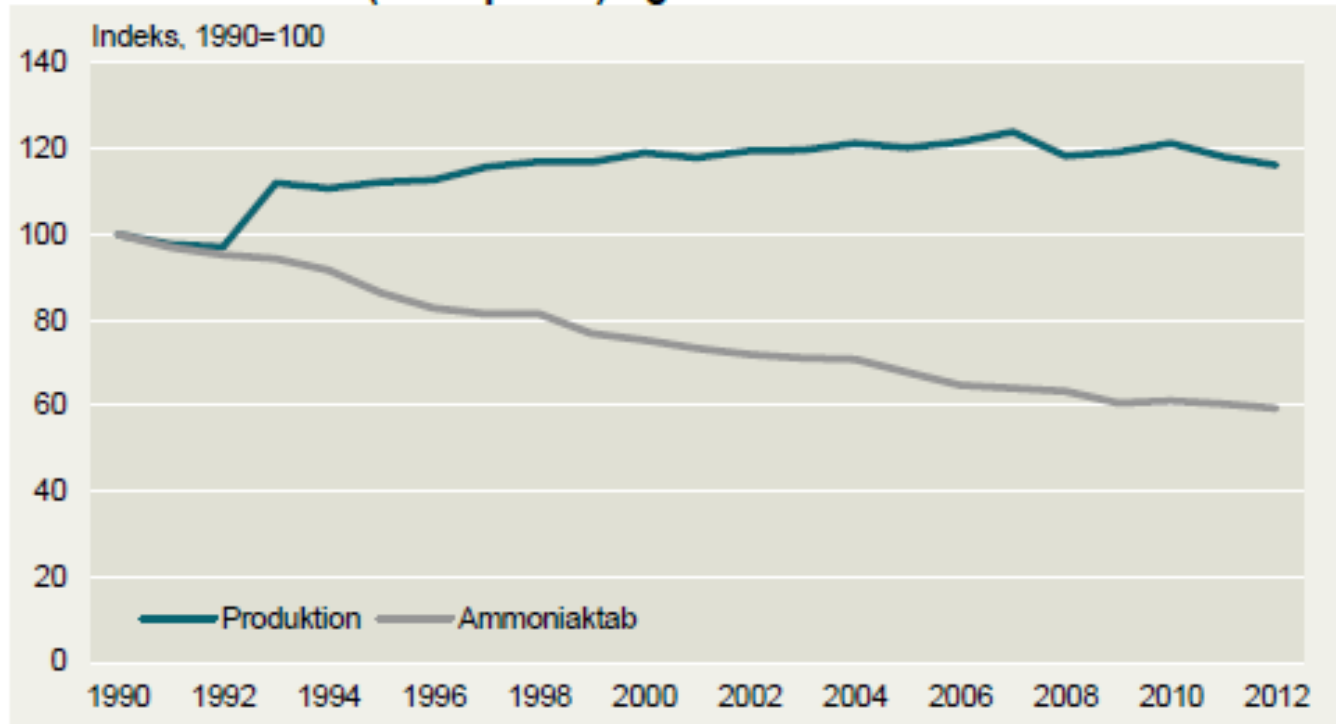
- **Stigende behov for fødevarer**
- **Gunstigt klima til at producere fødevarer i**
- **Veluddannede landmænd og innovativt erhverv**
- **Bidrager til beskæftigelse og samfundsøkonomi**
- **Velfungerende og miljøeffektivt produktion**

Regeringen har også fødevarer på dagsordenen

Mere med mindre i Danmark

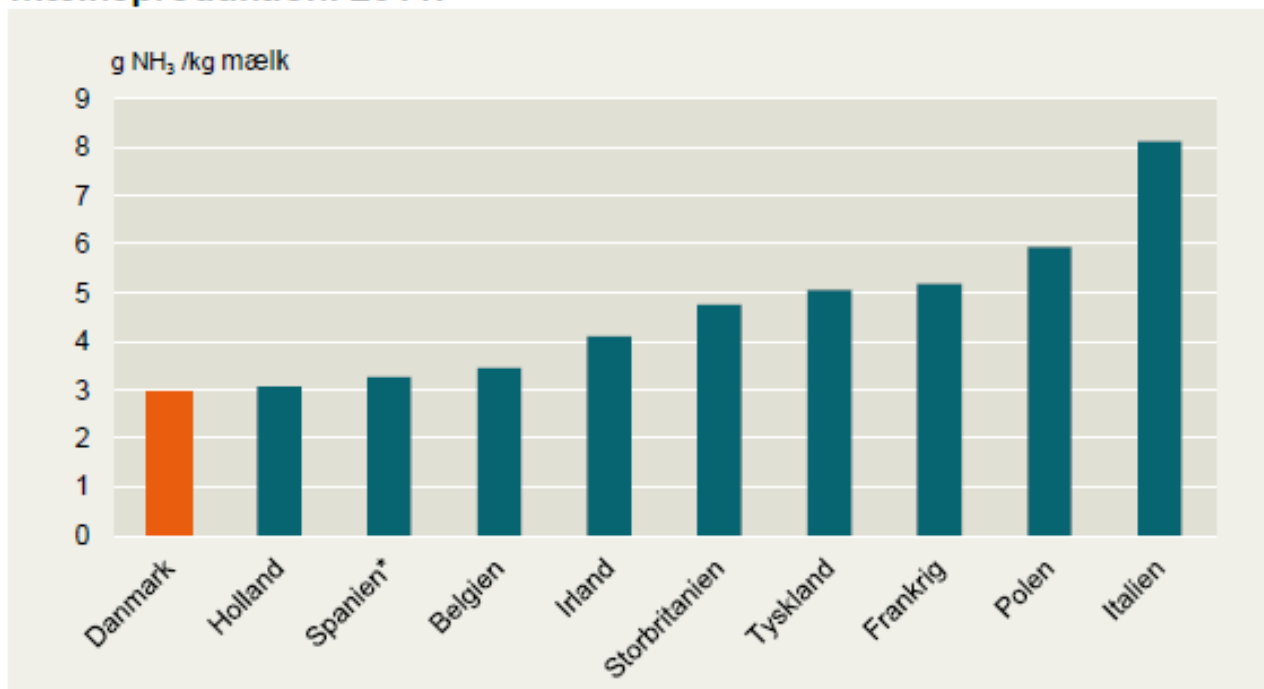
Produktionsværdi (faste priser) og ammoniaktab. Indeks 1990 = 100

Kilde: Danmarks Statistik: Nationalregnskabet; DCE: "Annual Danish Informative Inventory Report to UNECE", Scientific Report from DCE No. 53, 2013; EIONET Central Data Repository: "Denmark_NFR_Report_2013.xls"

Dansk mælk = mindst ammoniak

Ammoniakemissioner pr. kg mælk for de 10 lande, der har den største mælkeproduktion. 2011.

Anm.: Figuren viser de 10 største mælkeproducerende lande, der tegner sig for godt 85 pct. af mælkeproduktionen i EU. Emissioner fra malkekvæg på græs er ikke inkluderet i beregningen.

* Eksklusiv emissioner fra udbringning af kvæggødning.

Kilde: Landbrug & Fødevarer på baggrund af Eurostat, [apro_mk_pobta] samt European Environment Agency – National emissions (LRTAP Convention) database.

National regulering en barriere for udvikling

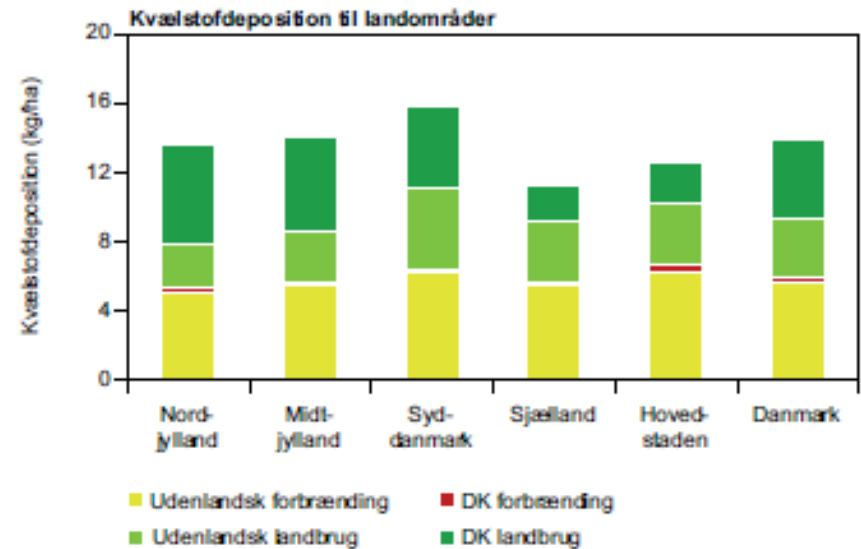
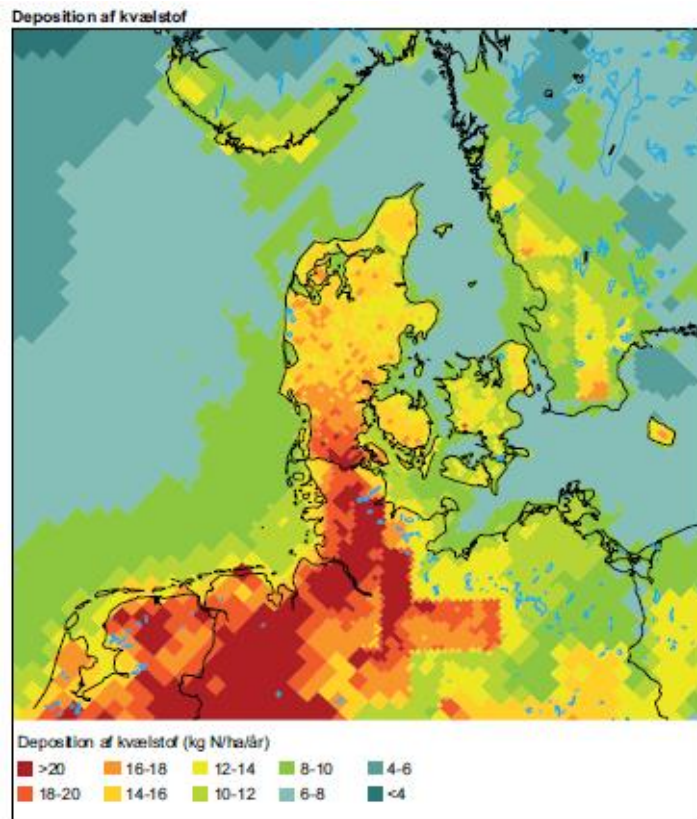

Rationel sammenlægning af A, B og C ved B

Samlet ammoniakudledning falder

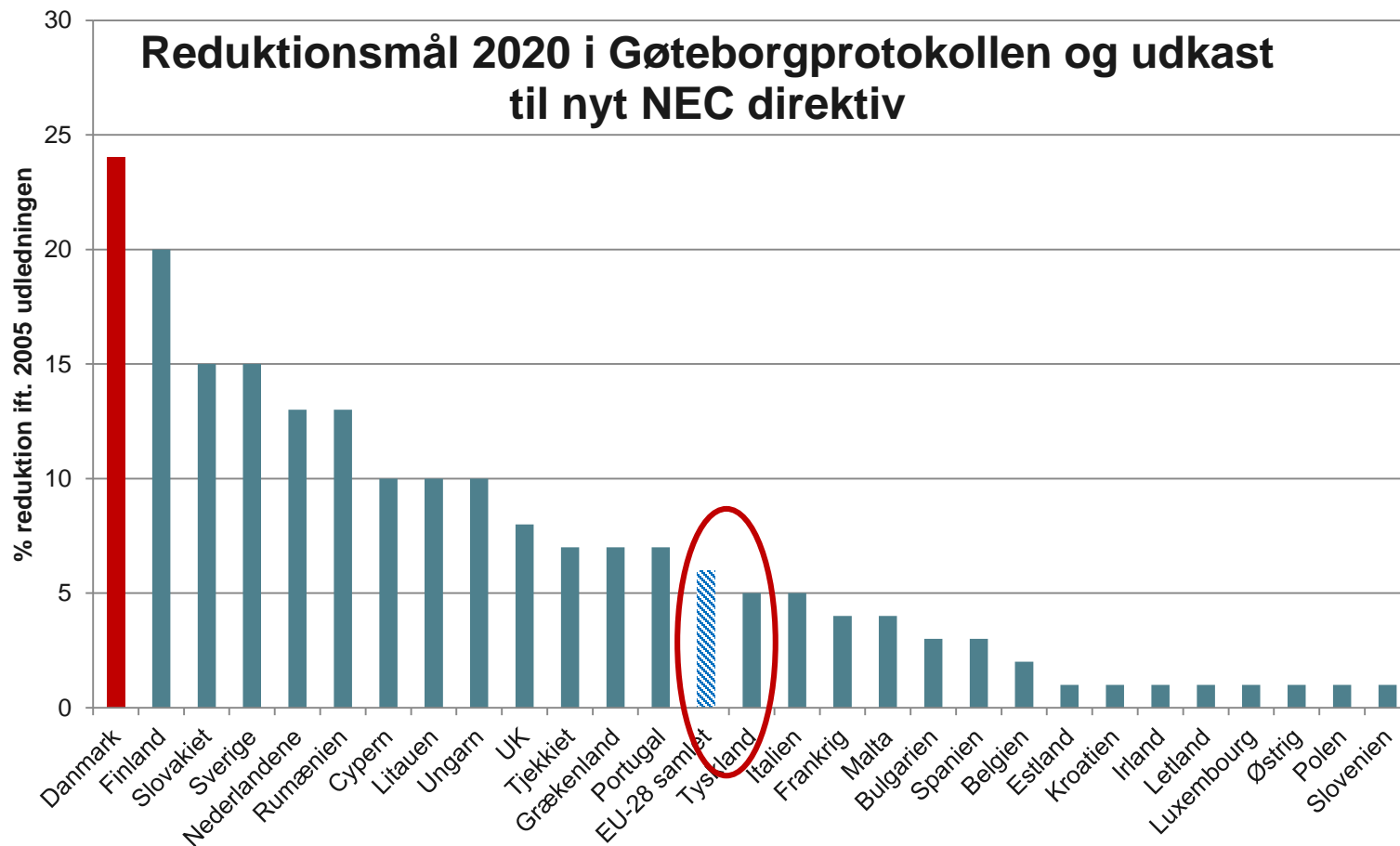
Lokal belastning af ammoniakfølsom skov (D) stiger

Udfordringen er grænseoverskridende - 2/3 kvælstof kommer fra udlandet

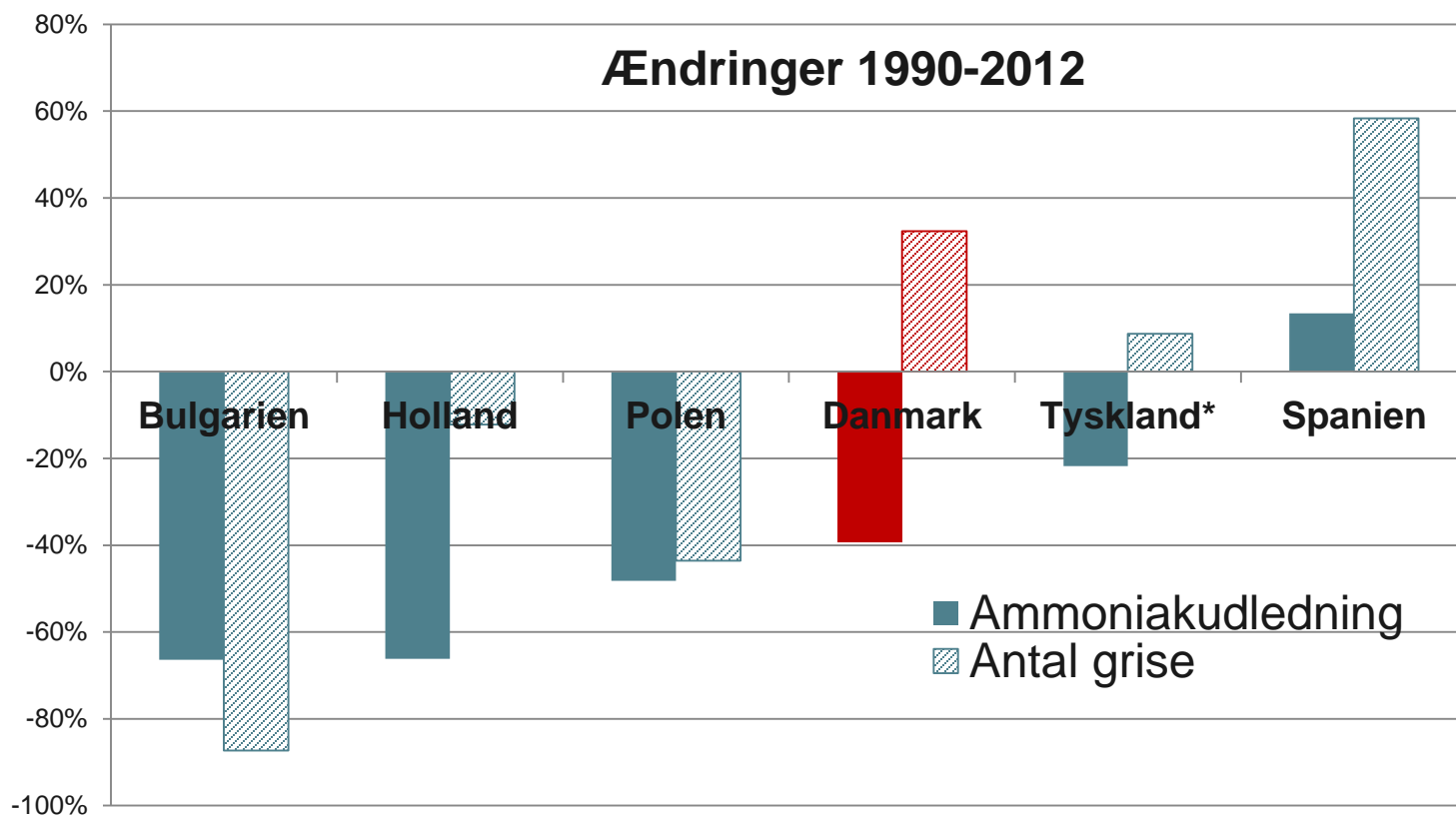

Fair konkurrencevilkår?

Afkobling eller afvikling?

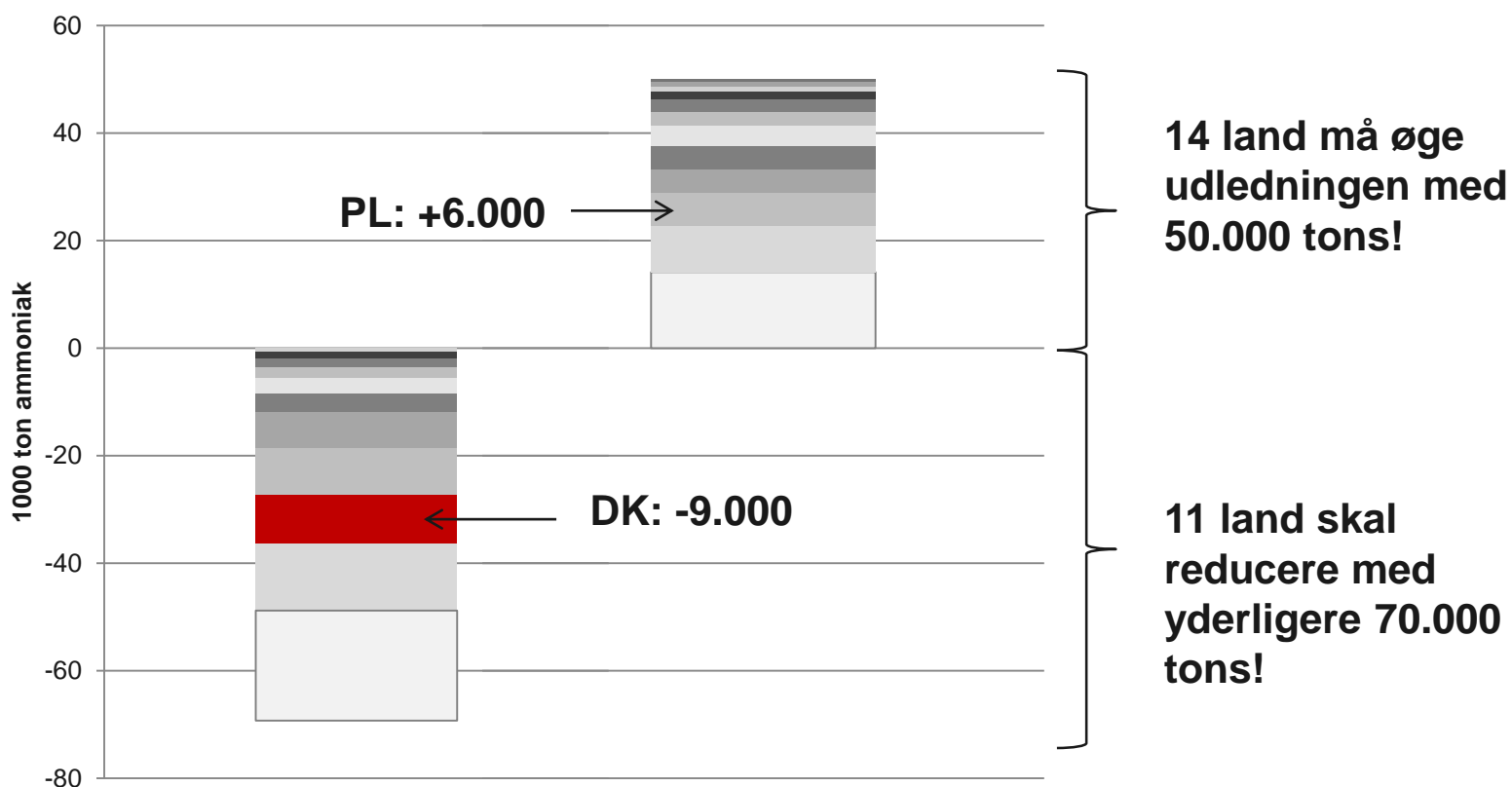

*Ændring fra 1991-2012

Kilde: Eurostat – (apro_mt_lspig) samt EEA - European Union emission inventory report 1990–2012 (LRTAP)

Den nye Gøteborgprotokols skæve mål

Ammoniakudledning fra 2012-2020

Kilde: L&F på baggrund af EEA, European Union emission inventory report 1990–2012 (LRTAP), Technical report no 12/2014 samt den reviderede Gøteborgprotokols reduktionsmål.

Gyllehåndtering i Bretagne

Gyllen beluftes en uge for at mindske lugt-gener ved udbringning

Foto: Kaj Munck, November 2013

Overdækkede danske gylletanke

Alle danske gylletanke skal være overdækkede med telt, flydelag eller andet

Foto: AgroTop A/S

Bredspredning af gylle

Ikke forbudt i Tyskland, Frankrig og mange andre lande

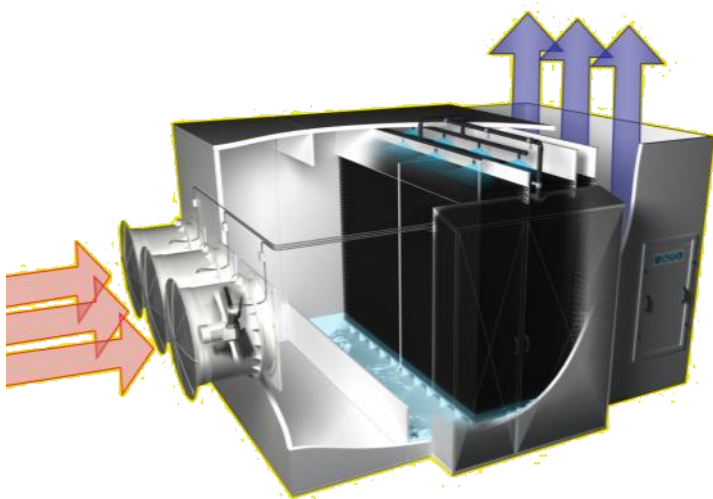
Nedfældning/slæbesko ved gylleudbringning

Al dansk gylle udbringes med nedfælder, slæbeslanger, slæbesko eller forsuring

Omkostningseffektive reduktioner i europæisk perspektiv

Luftrensning på svinestald

5-9 €/kg ammoniak-N

Stop bredspredning

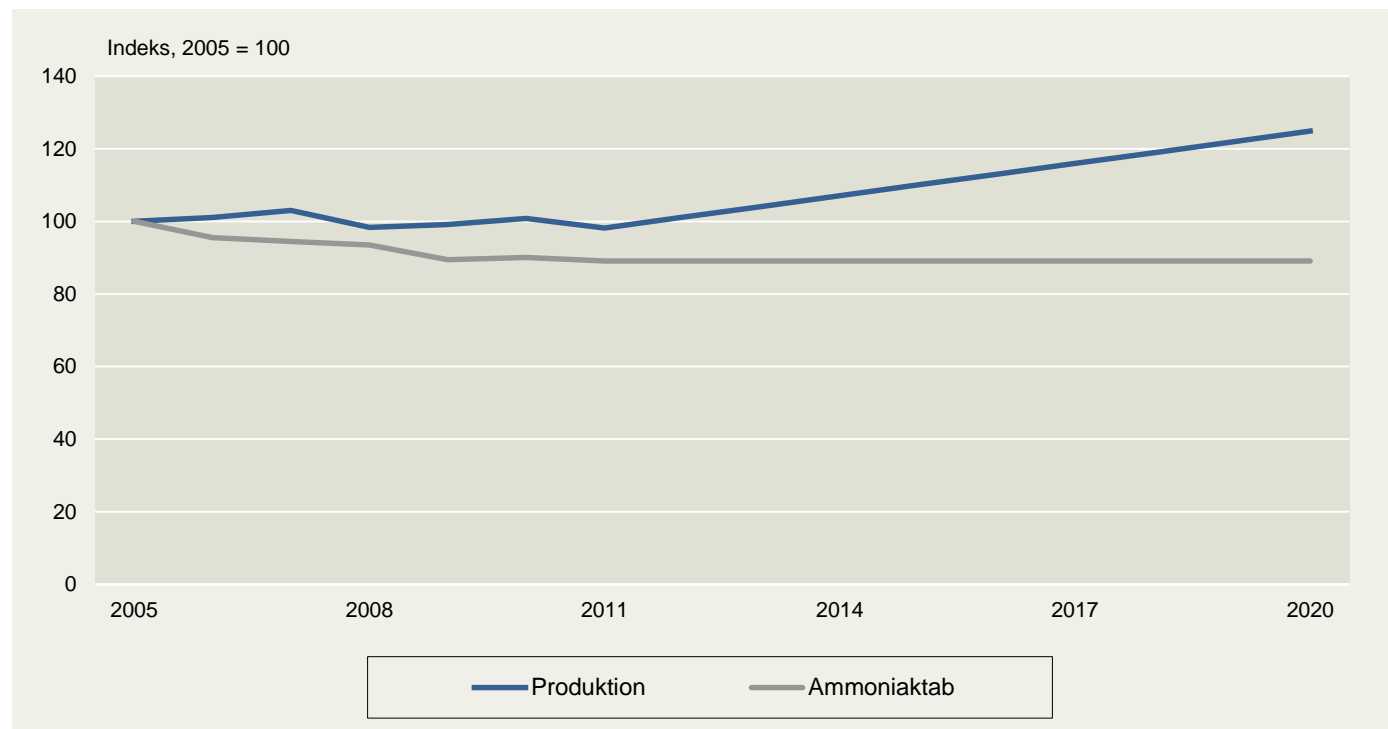
-0,5 – 1,5 €/kg ammoniak-N

Kilde på omkostninger: Bittman et al. (2014): Options for ammonia mitigation: Guidance from the UNECE Task Force on Reactive Nitrogen

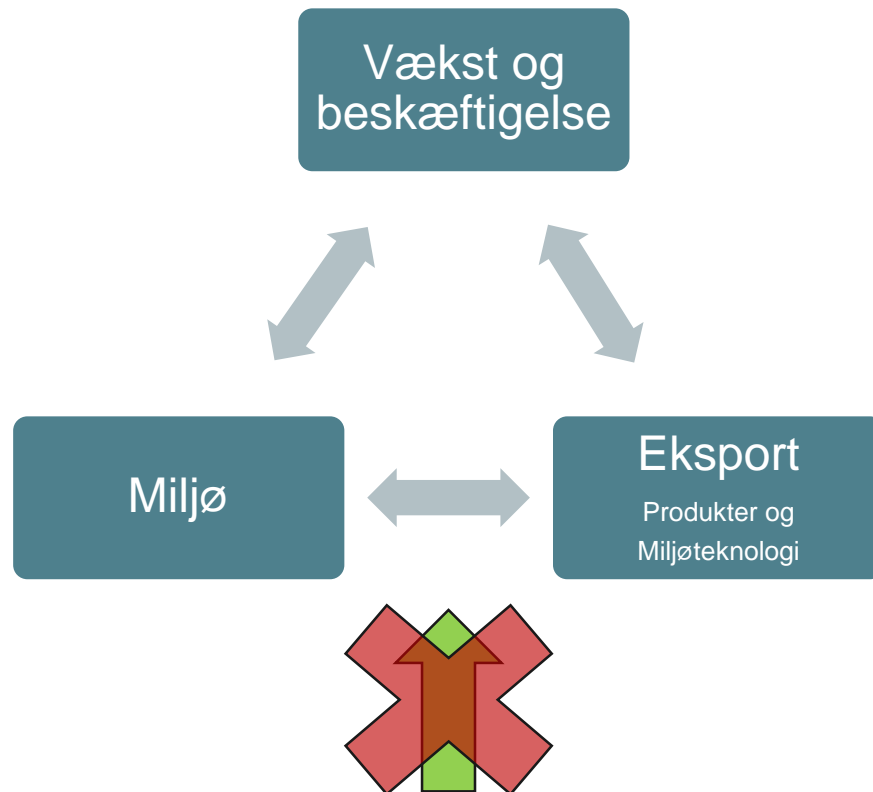
Den nye afkoblingsfortælling

Produktionsværdi (faste priser) og landbrugets ammoniaktab i L&Fs Bæredygtig Intensiv produktions-scenarie. 2005 – 2020.

Kilder: Danmarks Statistik: Nationalregnskabet; DCE (2013b); EIONET (2013); Landbrug & Fødevarer (2013).

Konsekvenserne

Konkurrenceevne